

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 176/22

Luxembourg, 8. november 2022

Sodba Sodišča v zadevi C-873/19 | Deutsche Umwelthilfe (Homologacija motornih vozil)

Priznana združenja za varstvo okolja morajo imeti možnost pred sodiščem izpodbijati ES-homologacijo vozil, ki so opremljena z „odklopnimi napravami“, ki bi lahko bile prepovedane

Programska oprema, s katero so opremljena dizelska vozila ter ki pri običajnih temperaturah in v večjem delu leta zmanjšuje učinkovitost sistema za uravnavanje emisij, je prepovedana odklopna naprava

Deutsche Umwelthilfe, ki je združenje za varovanje okolja in je v skladu z nemško zakonodajo upravičeno do vlaganja pravnih sredstev, pred upravnim sodiščem dežele Schleswig-Holstein izpodbija odločitev nemškega zveznega urada za motorna vozila, s katero je ta za nekatera vozila znamke Volkswagen¹ dovolil uporabo programske opreme, s katero se vračanje onesnaževalnih plinov zmanjšuje glede na zunanjo temperaturo.

S programsko opremo iz postopka v glavni stvari je bilo vzpostavljeno temperaturno okno, pri katerem je stopnja vračanja izpušnih plinov v valje enaka 0 %, kadar je zunanja temperatura nižja od –9 stopinj Celzija, 85 %, kadar je med –9 in 11 stopinjami Celzija, pri temperaturah od 11 stopinj Celzija dalje pa narašča, dokler šele pri zunanji temperaturi, višji od 15 stopinj Celzija, ne doseže 100 %. Zato je stopnja vračanja izpušnih plinov znižana na 85 %, kadar so dosežene povprečne temperature, zabeležene v Nemčiji, kar naj bi bilo leta 2018 10,4 stopinje Celzija.

Združenje Deutsche Umwelthilfe meni, da je tako temperaturno okno odklopna naprava, ki je s pravom Unije prepovedana.

Zvezna republika Nemčija, zoper katero je vložena tožba, trdi, da združenje Deutsche Umwelthilfe nima procesnega upravičenja za izpodbijanje sporne odločbe, ki spreminja ES-homologacijo, tako da je njegovo pravno sredstvo nedopustno. Poleg tega naj bi bilo zadevno temperaturno okno združljivo s pravom Unije.

Upravno sodišče dežele Schleswig-Holstein je imelo dvome o teh dveh točkah, zato je Sodišče prosilo za razlago, prvič, Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, v povezavi z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), in drugič, Uredbe št. 715/2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.

V današnji sodbi Sodišče odgovarja, **prvič**, da je treba **Aarhuško konvencijo v povezavi z Listino** razlagati tako, da **nasprotuje temu, da združenje za varovanje okolja, ki je na podlagi nacionalnega prava upravičeno do vlaganja pravnih sredstev, pred nacionalnim sodiščem ne more izpodbijati upravne odločbe o odobritvi ali spremembi ES-homologacije, ki bi bila lahko v nasprotju s prepovedjo uporabe odklopnih naprav, ki zmanjšujejo učinkovitost sistemov za uravnavanje emisij.**

¹ Gre za vozila modela VW Golf Plus TDI, ki so opremljeni z dizelskim motorjem tipa EA 189 generacije Euro 5.

Aarhuška konvencija v povezavi z Listino namreč državam članicam nalaga obveznost zagotavljanja učinkovitega sodnega varstva in jim prepoveduje taka združenja prikrajšati za vsakršno možnost, da zahtevajo nadzor nad spoštovanjem nekaterih predpisov, ki izhajajo iz okoljskega prava Unije.

Drugič, v zvezi z zadevnim temperaturnim oknom, Sodišče navaja, da je glede enakega temperaturnega okna² že razsodilo, da **je naprava, ki upoštevanje mejnih vrednosti emisij zagotavlja le, kadar je zunanja temperatura med 15 in 33 stopinjami Celzija** in kadar je nadmorska višina vožnje nižja od 1000 metrov, „odklopna naprava“.

V skladu z Uredbo št. 715/2007 je uporaba odklopnih naprav, ki zmanjšujejo učinkovitost sistemov za uravnavanje emisij, prepovedana. Vendar **je mogoče odklopno napravo**, kot je Sodišče že razsodilo, **izjemoma upravičiti, če se dokaže, da je ta naprava strogo potrebna za preprečevanje tako hudega neposrednega tveganja okvare ali poškodbe motorja – ki nastane zaradi napake dela sistema za vračanje izpušnih plinov v valj – ki povzroča konkretno nevarnost pri vožnji vozila, opremljenega z navedeno napravo**. V obravnavani zadevi mora predložitveno sodišče preveriti, ali je tako.

Poleg tega, kot je Sodišče prav tako že razsodilo, **taka „potreba“** po uporabi odklopne naprave **obstaja le, če ob ES-homologaciji te naprave ali vozila, ki je s to napravo opremljeno, nobena druga tehnična rešitev ne omogoča preprečitve neposrednega tveganja okvare ali poškodbe motorja, ki povzroča konkretno nevarnost pri vožnji vozila**.

Sodišče vsekakor opozarja, da tudi če bi zgoraj opisana potreba obstajala, **bi bila odklopna naprava prepovedana, če bi morala v normalnih pogojih vožnje delovati v večjem delu leta**. Dopustitev take naprave bi namreč lahko povzročila, da bi se ta izjema uporabljala pogostejše kot prepoved, in bi torej pomenila nesorazmerno kršitev samega načela omejevanja emisij dušikovih oksidov (NOx).

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jaroslaw Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

² Sodbe Sodišča z dne 14. julija 2022, GSMB Invest, [C-128/20](#), Volkswagen, [C-134/20](#), ter Porsche Inter Auto in Volkswagen, [C-145/20](#) (glej tudi sporočilo za medije št. [124/22](#)).